

Alkoi elävä vallankumoustyö. Konkordia paloi työskentelyn halusta. Hän rakasti työlläisjoukkoja ja pyrki aina heidän joukkoonsa. Vallankumouksen alussa hän oli tykkitehtaan komitean konferenssin sihteerinä. Usein hän mainitsi, miten vaikea oli työskennellä ja johtaa taistelua menshevien ja es-errien vaikutusvaltaa vastaan. Mutta tässäkin hän onnistui paremmin kuin kukaan muu. Kiistakysymysten jälkeen konferenssin valtava enemmistö tuli puolueen kannattajaksi. Patruunatehtaan työlläiset ja työlläisnaiset vielä nykyin muistelevat häntä. Kymmenet heistä olivat Konkordian kasvattamia ja useat heistä hoitavat nyt vastuunalaista tehtävää Neuvostotasavallan eri kaupungeissa. Samaan aikaan työskenteli hän myöskin työlläisnaisen keskuudessa. Paljon voimaa ja tarmoa uhrasi Konkordia tässäkin vaikeassa työssä. Hän kulki työlläispiireissä ja tehtaasta toiseen johtaan työlläisnaisen kokouksia. Esintyivät suurissa kokouksissa ja vallankumouksellisen temperamenttinsa hehkulla syytytti työlläisten ja työlläisnaisen sydämiä. Hänen selvää, vilpitöntä puhettaan ymmärrettiin. Hän vaikutti voimakkaasti sekä jätti syvät jäljet kuulijain sydämiin. Ankara tauti vei Konkordian v. 1919 sairavuoteelle. Sanomattoman lämpöistä osanottoa osoittivat Pietarin työlläiset silloin hänelle.

Tämä kaikki todisti sitä, että he rakastivat ja kunnioittivat häntä. Tultuaan terveeksi hän matkusti Pietarista ja uudelleen kävi työhön Vol-

SÄÄSTÄKÄÄ

ostamalla kutomalankanne suoraan tehtaasta. Me myymme suoraan kuluttajille.

Concord Villalankaa

Täysivillaista, valmistetaan joka vuosi erikoisesti käsinkutoja varten.

Concord Villalangat

ovat taattu kestäviksi, samanhävuisiksi, hienolajiseksi ja värinsä pitäviksi.

4 oz. kerä 50c; 1 pauna \$2.00; 5 paunaa \$9.00.

Näytteet lähetetään vapaasti pyydetessä.

CONCORD WORSTED MILLS,
WEST CONCORD, N. H.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p., 713 E. First St.—Tervetuloa.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Temp. pelillä, kello 2 iltapäivällä.

CHICAGON S. S. OSASTON työkokoukset ovat joka kuun ensimmäinen ja kolmas sunnuntai, kello 2:30 iltapäivällä, 2409 N. Halsted St., ja ohjelmakokoukset toinen ja neljäs torstai, alkaen kello 8 illalla, osaston huoneistossa, Imperial Hall, 2409 N. Halsted St. Kirjevaihto-osote on: Chicagon S. S. Osasto, Imperial Hall, 2409 N. Halsted St., Chicago, Ill.

CLEVELANDIN S. S. Osaston kirjevaihto-osote on: 1378 Vandemar St., Cleveland, Ohio. Kokoukset ovat joka kuukauden toinen ja neljäs tiistai. Iltamat toimii Clevelandin Suomalainen Edistysyhdistys haalilla 1303 W. 58th Street.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalaisen ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-iltana, klo 8. Kokouksien jälestä vanhanmaan tanssit. Kahvia. Osote: Box 33, Hanna, Wyo.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluseuran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osote: 719 Montana Avenue.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.—Naisosaston kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko kello 7:30 illalla.

galla, Ukrainassa sekä Uralilla. Hänen viimeinen matkansa "Punanen Tähti" nimisellä laivalla oli suurenmoisten tuloksiltaan. Etevästi agitaattorina ja joustavana opastajana hän osotti suurenmoista apua Volganyrren puoluejärjestöille. Monasti sattui niinkin, että hänet matkollaan otettiin vastaan hyvinkin epäystävällisesti, mutta sitä suuremmalla rakkaudella ja toverillisella kunnioituksella hänet saatettiin pois paikkakunnalta suorittamansa työn päätyttyä.

Konkordia Samollova oli kyyvyks kirjallija. Hänen kirjassensa ja kirjoituksensa ovat merkittäviä kansanomaisuudesta, selvydestään ja eeloisuudestaan. Hän käytti aina helpotajuisia ja kaikille ymmärrettävää kieltä kirjoittaessaan työlläisten ja työlläisnaisen tarpeista ja tehtävistä.

Täytyi hyvin tuntea Konkordia, osatakseen hyvin ymmärtää ja arvostella häntä. Hän oli ihminen, joka eli ainoastaan uskossa kommunismin voittoon, uskossa työväenluokan voimaan ja joka hänelle ominaisella sydämensä lämmöllä rakasti työlläisiä ja työlläisnaisia. Ja sentähden hän antoi itsensä kokonaan vallankumouksen alttarille.

Konkordissa asui joukkosielu. Hän eli ja hengitti vapaasti vain laajojen työlläisjoukkojen mukana. Hän karttoi työskentelyä keskuksissa ja pyrki aina lähemmäksi työlläisten varsinaista elämää, lähemmäksi savuavia tehtaaniippuja. Siellä liikkui hänen sydämensä. Hänen kansanomaisen ulkomuotonsa, hänen avonaisten silmiensä teräsmäinen loiste, varma ja vahva äänensä, järkensä ja luonteensa selvyys ja joustavuus tekivät hänestä mainion rahvaan puhujan, josta kaikki pitivät, jotka hänet oppivat tuntemaan.

Konkordia oli mukana vallankumouksliikkeessä jo v:sta 1896. 20-vuotiaana naislyöppiläänä otti hän osaa marxilaisiin piireihin. Yli 20-vuoden ajan hän toimi vallankumouksessa. Usein hänet vangittiin, karkoitettiin, mutta tämä vain rohkaisti hänen vallankumouksellista mieltään. Hän uskoi aina läheiseen voittoon ja taisteli sen puolesta viimeisiin päiviinsä saakka.

Toveri Samollova kuoli vartiopalkallaan.

Hän on poistunut elävien joukosta, mutta hänen muistonsa elää jäti Venäjän proletariin sydämissä.

Siemen, jonka hän kylvi, kasvaa kauniita oraita. Me emme itke hänen haudallaan. Me sanomme koko kapitalistiselle maailmalle: Meidän riivistämme poistuvat parhaat toverimme, poistuvat johtajat, mutta proletariaatin armeija on voimakas ja se voittaa.

TOVERITTARELLE

Kuuletko ystävä ääneni, kuuletko laulunni kalunna, tiedätkö toivoni, tiedätkö, saatteeni kauneinta unelmaa?

Tunnetko kutsua rinnassas, taisteluintoa polttavaa, tunnetko, tunnetko jotakin joka niin sulaisen kathon saa?

Tunnenpa minä sen, tiedänpä: Sehän on leijonan rohkeus, mutta en tuota nyt tiedä mä, onko se sinunkin toivomus.

W. M. Mattson.

HAUSKOJA ROMAANEJA AJANKULUKSI

Ortisin kirjeet — Ugo Foscolo . . . \$ .80
Hirsipuita — Kössi Ahmala 60
Työ ja laulu — Emil Lindahl 50
Painajainen — Georg Ernestow . . 1.25
Villahame — H. Bordeaux 85
Huutolaiset — Th. Hahnsson 85
Morsiusseppele — Carl Ewald 50

Toverittaren Kirjakauppa,

Box 99, Astoria, Ore.

Pikku Mirjam

Pikku Mirjam, hän oli puolentoista vuoden vanha kun tulit hänet tuntemaan. Hän oli silloin vielä pieni, sinisilmäinen, kiharatukkainen tytön tyllerö. Hänellä ei ollut kotia, eikä myöskään isää, sillä hänen isänsä oli jättänyt hänet äitinsä kanssa oman onnensa nojaan ennen Mirjamin syntymistä, vähääkään välttämättä heidän toimeentulostaan. Mutta Mirjamin äiti oli terve ja hyvin oppinut ihminen. Hän pystyi työhön ja niin tulivat he hyvin toimeen.

Pikku Mirjami on hoidettavana eräässä työlläisperheessä, jossa hän kotiutui niin hyvin, ettei hän huomannutkaan, että hän ei ollutkaan perheen jäsen.

Hän oli sukkela oppinen ja tarkka jo 3 vuoden vanhana. Hän osasi ulkoa laulaa monta laulua, m. m.: "Punalipun alla mä vannon", ja "Köyhälistön aate kallis" jne.

Kun alkoi teräslakko v. 1919, hän oli silloin kahden ja puolen vuoden vanha, niin hän kulki pitkän katuhaudellen: tulkaa lakkovahtiin! Niin Mirjamin sai viettää elämänsä ensi vuosina päivän sateessa ja kylmässä lakkovahdissa.

Tapahtui sitten, että Mirjamin äi-

din täytyi muuttaa paikkakuntaa ja Mirjami joutui lähtemään mukaan, joten en voi nähdä tuota pikkuista sinisilmää enää niin usein. Minäkin olen häneen niin kovin kiintynyt. Hän on nyt jo kuuden vuotias. Olempa varma, että hän isoksi tuluaan tulee taistelemaan tätä nurinkurista yhteiskuntaa vastaan, että hänenlaisilleen pikku-orvoille olisi valoisampi tulevaisuus, että olisi edes varma koti äidille ja lapselle, ettei tarvitseisi lapsen muutaman viikon vanhana lähteä äidin kanssa yhdessä kiertämään ja äidin hakemaan maailmalta leipäpala. Pikku Mirjamin sydämeen on istutettu sosialismin siemen jo pienestä ja hänen äitinsä pitää huolen että sitä kukaan ei voi tukahuttaa.

K. L.

Uudista tilauksesi ajoissa, ettei keskeytystä lehden lähettämässä tapahdu.

— Kenelle ei vielä tule Toveritar, kiiruhtakoon tilaamaan sen heti!

Sinulla on Vaatteet Näinä Talvipäivinä

On miljoonia Venäjän nälkäalueella, joilla ei ole vaatteita yllään!

Äidit, sylilapsi käsivarrellaan; ja paitsi äidit, pienet sylilapsukaiset—sinistyneet jalat, kädet ja kasvot, värستن nääntyvät vailla vaatteita, joilla ruumiinsa lämmitäisivät. Ettekö haluaisi lähettää flanelleja vasta syntyneille lapsille ja plänkettejä äideille ja lapsille—? Teillä on joitakin vaatekappaleita alastomille lapsille. Joku ylimääräinen puku, joku ylimääräinen naisten takki teiltä hyljättyinä, ei teitä lämmitä mutta riippuu joutilaana.

Antakaa vaatekappaleenne pelastukseksi puutteellisille!

Lähetäkää vaatelahjotuksenne Friends of Soviet Russia, W. T. Brown, Sec'y, 255 Valencia St., San Francisco, Calif.

Täyttäkää tämä lista ja ilmoittakaa tämän avulla meille avustuksestanne.

To the Friends of Soviet Russia,
W. T. Brown, Nat'l Sec'y,
255 Valencia St., San Francisco, Calif.

I have sent a package PREPAID to your warehouse. This package contains the following items:

Nimi . . . . . Osote . . . . .

THE FRIENDS OF SOVIET RUSSIA
Toimeenpaneva Komitea.